

Setkání Kosmo Klubu 30.3.2006

Setkání začalo jako obvykle v 18:00 v klubovně Planetária, celkem přišlo 11 osob.

Jako první vystoupil Radek Valkovič s příspěvkem Stanice ISS, tři roky nouzového režimu. Po katastrofě Columbie byla stanice ISS uvedena do nouzového režimu, ve kterém bohužel zůstává nadále. Po tříčlenné expedici 6 tak následovala dvoučlenná Expedice 7. Dvoučlenná posádka stačí pro údržbu stanice, ale nezbyvá už moc času pro vědu. Bohužel schopnost odvážet odpadky a výsledky experimentů byla tak malá, že nebylo možné třetího člena na ISS udržet. I tak se vnitřní prostor časem zaplnil množstvím materiálu, který způsoboval komplikace při provozu stanice. Proto byl netrpělivě očekáván let STS-114. I když posádka raketoplánu skvěle splnila své úkoly, problémy s izolací nádrže ET znamenaly roční odklad dalšího startu. Doufáme, že letní start STS-121 bude úspěšnější. Osud ISS je totiž závislý na STS víc, než jsou například Rusové ochotni přiznat.

Jako druhý vystoupil pan Lubor Lejček s příspěvkem Peripetie raket Delta 4. I přes velkou snahu se společnosti Boeing nepodařilo loni vypustit ani jednu raketu třídy Delta 4. Celá řada různých problémů způsobila, že dvě připravené rakety nadále čekají na start. Raketa Delta 4 a úspěšnější Atlas 5 jsou výsledkem programu EELV, který měl za úkol snížit náklady na start družic snad až o 50%. Tento cíl se bohužel z různých důvodů splnit nepodařilo, u rakety Delta 4 se objevilo mnohem víc problémů, než Boeing očekával. Další velké problémy měl samotný Boeing od problémů se stávkami zaměstnanců až po korupční skandál.

Na závěr vystoupil Michal Václavík s příspěvkem Halleyova kometa a spol. - 20 let výzkumu. Komety se těší velkému zájmu vědců a od začátku kosmonautiky byly považovány za důležitý cíl kosmického výzkumu, teprve pokroky v konstrukci meziplanetárních sond v 80. letech umožnily takové mise uskutečnit. U příležitosti návratu Halleyovy komety v roce 1986 startovalo několik družic, které ji podrobně prozkoumaly. Šlo o sovětské družice Vega 1 a 2, na kterých se podíleli i čeští vědci, dále o evropskou sondu Giotto, která uskutečnila (i díky údajům z Vegy) nejtěsnější průlet kolem jádra komety. Na dálkovém výzkumu se podílelo několik dalších družic. Přednášku autor vzhledem k rozsahu tématu rozdělil na dvě části, současné a budoucí projekty výzkumu komet budou probrány v příští schůzce 25.5.

Po zodpovězení několika dalších dotazů jsme se po osmé hodině rozešli.

Radek Valkovič